

34—37 **uiki** saknas 38 **a**, och genom skraffering anges, att stenytan är skadad. Intet sk framför 39 **s**, men väl framför 42 **s**. — Celsius, som själv 1728 granskade inskriften: 14 **g**, 32—44 **a** × **uiki** ... **sun** × **sin** × - — Dybeck fann endast ett av de tre stycken, vari stenen var kluven, med inskriftens början. 14 **g**.

Tolkningens svårighet ligger i inskriftens slut. Redan i början av 1600-talet var den stora stenen sönderslagen i tre stycken. Mellan de båda styckena på h. sidan hade en större skärva fallit av och förkommit. Härigenom har uppkommit en lucka i inskriften mellan 37 **i** och 39 **s**. Här har funnits plats för 4 å 5 runor. I kanten av själva skadan står obestriddligen ett **a**, såsom först C. M. Bolm har iakttagit (*UFT* h. 6, s. 17). Avståndet mellan denna runa och den föregående 37 **i** är emellertid stort, avsevärt större än det normala runavståndet i inskriften. Någon runa har med säkerhet icke funnits här; det måste ovillkorligen i så fall ha funnits några spår kvar, åtminstone närmast ramlinjerna, som äro fullt tydliga. Däremot är det ingalunda utslutet, att här har funnits ett skiljetecken ×, som med tiden har blivit helt utplånat. Flera av inskriftens skiljetecken äro svaga och grunda. 37 **i** har sålunda avslutat ett ord, och 38 **a** har börjat ett nytt. Namnet på den döde har varit **uiki**, och därefter har följt ett ord på sannolikt 4 runor, börjande med **a**. Ett skiljetecken är bevarat framför 39 **s**, visserligen tämligen svagt, men dock säkert. Det förstörda ordet kan ha varit antingen en bestämning till det föregående namnet **uiki** eller till det följande **sun sin**. I senare fallet kunde man förmoda ett **ain** (ack. sg. m.) eller **aina** (ack. sg. m. best. f.) med betydelsen 'ende'. — I varje fall kan man näppeligen föra 38 **a** samman med 34—37 **uiki** och läsa **uikia**, vilket i *UFT* h. 6, s. 17 uppfattas som ack. av namnet **uiki** Vigge.

Ett mansnamn *Vigir* eller *Vikir* är f. ö. icke känt. Om kvinnonamnet *Guðlaug* se Sö 263.

Enligt G. Gihl är det sannolikt, »att Viggeby-stenen gjorts av Fot eller efter mönster av en av Fots stenar». Gihl framhåller särskilt likheten med L 304 Broby, Funby sn, som enligt v. Friesen (*Upplands runstenar*, s. 49) är ristad av Fot.

429. Åshusby, Norrsunda sn.

Pl. 66.

Litteratur: B 181, L 531, D 2: 205. J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 128; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 2, s. 99, 261, 739; *UFT* h. 6 (1877), s. 16; E. Brate, *Anteckningar* 1908 (ATA).

Äldre avbildningar: J. Peringskiöld och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 181); Dybeck a. a.; Brate foto 1908 (ATA).

Runstenen står 2,5 m. N om landsvägen Norrsunda kyrka—Skånela kyrka, inemot 2 km. Ö om Norrsunda kyrka, 30 m. SSÖ om torpet Runsten. Ristningen är vänd åt S, alltså mot vägen. Platsen finnes utmärkt på Geologiska kartbladet »Lindholm». Stenen, som har varit djupt nedsjunken, togs upp och restes år 1942 på samma plats.

Stenen finnes upptagen i Peringskiölds samlingar, med ett träsnitt signerat av honom och Hadorph. Platsen betecknas: »Husby Örn i Norsunda sochn» (B 181: »Husby ören», L 531: »Husby, ören»). Celsius har fått inskriften meddelad av Norinder, men har själv besökt platsen d. 28 juni 1728: »Uti Åshusby beteshage brede vid vägen, emellan Norrsunda och Skånela.» Celsius har tillagt: »Vacker ort här omkring.» Dybeck: »Står lutande invid väggen till ett uthus, hörande till torplägenheten Runsten.» År 1908, då Brate undersökte inskriften, stod den på samma plats som nu. »Örn» (øη) är enligt Brate namn på »omgivningarne till den bro, som leder landsvägen över ett vattendrag ett stycke väster om torpet. En 90-åring i en stuga där bredvid förklarade 'örn' hava betydelsen 'strömdike'».

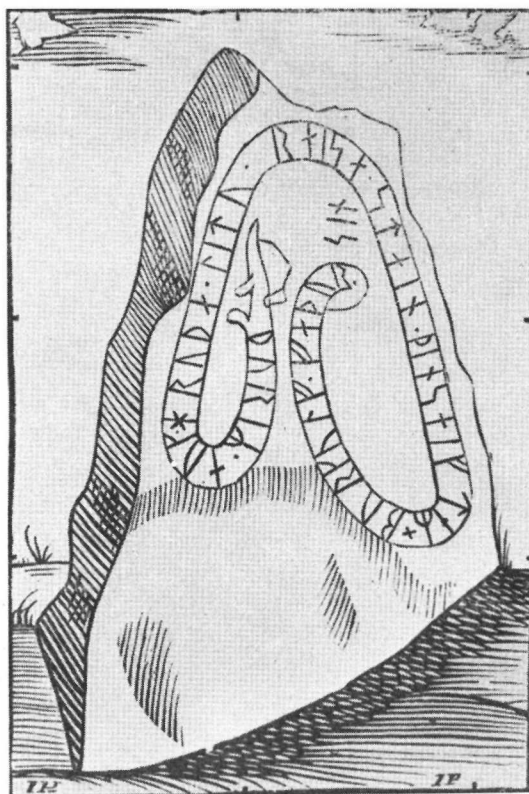

Fig. 142. U 429. Åshusby, Norrsunda sn. Efter B 181.

Gnejs, glimmerrik, med gröngrå yta. Höjd 1,20 m., bredd nedtill 1 m. Stenen har en triangelliknande form, med toppen avslagen. Stenytan är skrovlig och ojäm. Ristningen är grund och bred, utförd med grova, icke tilljämnade mejselhugg. Stenen är något, ehuru icke mycket vittrad.

Inskrift:

· purir · auk · hrupa · litu · raisa · stain · pinsa · iftir · burkulf · faður sin

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

Þorir ok Hroða letu ræisa stein þennsa æftir Borgulf, faður sinn.

»Tore och Roda läto resa denna sten efter Borgulv, sin fader.»

Till läsningen: 9—13 **hrupa** är fullt säkert. 33 **i** är icke stunget; icke heller 41 **k**. Runorna 50—52 **sin** stå utanför slingan. — Hadorph och Leitz: 33 **i** icke stunget; däremot 36 **e**. — Celsius: 33 **e**, 42 **i**. 50—52 **sin** saknas. »Skrefvorna i stenen tilläto intet mehr.» — Dybeck: 33 **i**, 36 **e**. — Brate: 33 **e**, 36 **i**.

Namnet *Borgulfr* är — utom från U 429 och U 430, där det betecknar samma person — känt endast från en svensk inskrift: U 444 vid Bromsta i grannsocknen Odensala. Från medeltida diplom finnes ett ensamt belägg. Namnet är f. ö. icke belagt, varken i Danmark eller i Norge och på Island. — 9—13 **hrupa** bör, av formen att döma, vara ett kvinnonamn. Det bör återge ett *Hroða*, vilket sannolikt skall uppfattas som ett kortnamn till sådana tvåledade kvinno-namn som isl. *Hróðný*, *Hróðgerðr*, *Hróðbiörg*, fsv. *Rodhgærdh*, *Rodhælf*.